

THESES THEOLOGICÆ,

QUAS,

CONS. MAX. VENER. FACULT. THEOL.,

STIPENDIARIUS SEMET EXERCENDI MATERIEM

PRÆBITURUS,

EXHIBET

Doct. ANDREAS JOH. LAGUS,

*Theol. Prof. P. & O., Eques Imp. Ord. de S:to Wolod.
in IV Classe.*

RESPONDENTE

JOHANNE LUDOVICO RNEBERG,

Stip. Publ. Ostrob.

VENTILANDÆ

In Auditorio Theolog. d. VII OCT, MDCCCXXVI.

h. a. m. s.

ABOÆ, Typis FRENCKELLIORUM.

Thesis I.

Morum doctrinam in Philosophicam & Christianam dispescere solent. Illam leges practicas Rationis, ope rationis solius, exponere dicunt, hanc vero normam actionum humanarum e revelatione eruere. In quo vero tenendum est, quod etiamsi historicum examen instituat morum doctrinæ Christianæ qui incumbat, non tamen empiricæ tantum veritati disquirendæ, non inveniendo factum solum quodam externo illum immorari, neque ergo quid circa mores humanos docuerint Sanctissimus Salvator ejusque discipuli unice exquirere; sed in detegenda veritate, quæ suapte vi convincat, omnes vires ponere. Et quis neget, in Christiana, non minus atque in philosophica morum doctrina, non sufficere rhapsodisticam præceptorum coacervationem, sed requiri, ut specialia omnia, ex universalibus principiis deducta, in unum referantur & confluant? Unde efficitur, non diversam esse posse in utraque materiem, neque inter easdem pugnam, quin potius cum philosophica amicissime conspirare doctrinam morum Christianam.

Thes. II.

Per cogitationem mediatam, reflexionem, ad ipsum in nobis immediatum scandere, & quod in sensu plenum &

& perfectum lateat, ex peculiaribus vitæ humanæ relationibus concipere conatur philosophia. In iis itaque, quæ mores spectant, ex multiplici experientiæ interioris ad simplicia & originaria naturæ moralis elementa penetrare, atque, componendo, ad prototypon vitæ moralis progredi studet philosophus. Hoc prototypon, per Revelationem nobis datum, efformare non eget theologus. Sensu illud, quale idem, polchrum & sublime, mirandum sistunt Oracula Sacra, primitus quidem excipit pius; at quo eidem vitam componere queat, intellectu utatur necesse est, cujus ope divinum in Christi datum vitæ exemplar per partes quasi resolvens, regulas & principia vitæ humanæ inde expromit.

Thes. III.

Est autem non præceptiva modo, verum et præcipue ascetica Ethice Christiana. Non leges tantum, quibus semet subjiciendum esse, intimo pectore sentit homo liber, ministrat, sed & media, quibus hoc effici possit, atque incitamenta ad virtutem validissima. Estque educatrix, ut in universum Christianismus omnis, per Verbum Divinum & sacramenta sensum religiosum excitans alensque. Et ultra omnem dubitationem positum esse judicamus, quod Ecclesia, quam plantavit Auctor fidei & Perfector, amoris, sub torminibus & in ipsa morte explendescens, exemplar, Christus, optimum esse sensus pii & moralitatis gymnasium.

Thes. V.

Pariter atque in innumeris aliis locis Hebraismum redolet Novi Testamenti dictio, ita & quid Matth. V: 3. significant *πρωτοι τῷ πνεύματι*, haud bene intelligi potest, nisi consulto Ver. Testamenti Codice. Messiam restaurato.
rem

rem labantis theocratia expectarunt prisci Hebraei probiores,
presos semet sentientes non modo ab inimicis externis,
verum & ab internis adversariis religionis Mosaiæ, & vi-
tæ, qualis pios decet. Dicitur in Psalmis & Prophetarum
scriptis ejusmodi bonus civis, sub jugo gemens, יג ייִדִּן,
ex vers. LXX πτωχός. Potuit vero sensus infortunii hic,
atque ei juncta Messia expectatio, naturæ esse vel sensua-
lis, vel spiritualis. Πτωχός τῇ σαρκί, labantem reipublicæ
statum conquestus, Messiam expectavit imperii restituto-
rem; at qui religionis ruinam & moralitatis contemptum
dolens, Messiam morum reformatorem pia spe amplecte-
retur, πτωχός τῷ πνεύματι appellatus est. Ejusmodi jam
πτωχός, qui in sequentibus dicuntur πεινῶντες καὶ διψῶντες
τὴν δικαιοσύνην, καθαροί τῇ καρδίᾳ & δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιο-
σύνης, I. c. felices prædicat Sanctissimus Salvator, Lucæ
IV: 18. (cfr. Jes. LXI: 1.) dicens se venisse, εὐαγγελί-
σασθαι πτωχοῖς.
